

EDUCACIÓ

A) HORIZÓ REPÚBLICA

UN PROJECTE EDUCATIU DE PAÍS

La República ha de bastir un projecte educatiu de país que garanteixi el dret a l'educació per a tothom i que, prenent com a fonament la igualtat, l'equitat i la justícia social, ofereixi una educació gratuïta i de qualitat. Un model educatiu i d'excel·lència que, com a servei públic, garanteixi la igualtat d'oportunitats i la inclusió educativa, prioritzi la millora dels resultats i, en el qual, la formació professional sigui un element cabdal en l'equitat i en la competitivitat del sistema productiu. Un nou model lleial als valors republicans i compromès fermament en el poder transformador que pot tenir l'educació per formar la ciutadania de la República Catalana i garantir-ne la cohesió social. L'assumpció de quotes creixents de responsabilitat pública per part de tots els centres educatius, amb independència de la titularitat i del projecte educatiu de cada centre, permetrà avançar cap a la integració del conjunt del sistema educatiu en un model educatiu públic, laic, universal i en català.

1. **Un servei públic educatiu que garanteixi la igualtat d'oportunitats i la inclusió educativa** per tal d'aconseguir l'èxit educatiu de tot l'alumnat sense cap tipus de discriminació, amb corresponsabilitat de tots els agents de la comunitat educativa.
2. **Servei públic educatiu que situï l'alumnat al centre del sistema del procés d'ensenyament-aprenentatge.** Un model basat en l'aprenentatge de competències i en la formació integral de l'alumnat. El model d'escola catalana que posiciona el professorat com a peça clau del sistema, i que enforteix l'autonomia dels centres per adaptar-se a la realitat de l'entorn. Un sistema amb una dotació d'equips docents suficient i de qualitat.
3. **Formació professional amb un efecte positiu en l'equitat i en la competitivitat del sistema productiu,** que consideri les necessitats formatives del sistema educatiu i del model productiu amb visió estratègica, i que integri la formació inicial, la formació ocupacional i la formació contínua.

B) MENTRESTANT, ESPAIS DE SOBIRANIA

ESCOLA CATALANA: Enfortir el model d'escola catalana i resguardar-la de les ingerències de l'Estat

El model d'escola catalana és un model d'èxit que cal garantir i enfortir. Esquerra Republicana volem aprofitar l'oportunitat de fer ús de la nostra força al Congrés de

Diputats per incidir en els canvis legislatius per blindar el model d'escola catalana, especialment en 3 aspectes:

- **Preservar el català com a llengua vehicular de l'educació a Catalunya, així com l'occità a l'Aran**
- Enfortir el model **d'immersió lingüística** per assegurar l'aprenentatge de les llengües oficials al final de l'etapa educativa, així com un bon nivell d'anglès i l'aprenentatge d'una quarta llengua en el marc del projecte lingüístic de centre.
- **Lluitar contra qualsevol tipus de segregació** dins el sistema educatiu català, mitjançant la retirada del finançament públic d'aquells centres que segreguin per raó de gènere o origen social.
- **Incrementar les competències en l'elaboració dels currículums** de les etapes obligatòries i postobligatòries per a la Generalitat de Catalunya, la Generalitat Valenciana i el Govern de les Illes Balears.

C) GOVERNANÇA REPUBLICANA

L'arribada de la pandèmia de la covid-19 va trasbalsar de cop i volta tot el sistema educatiu. En molt poc temps, s'ha fet front a reptes molt importants com l'acompanyament emocional en l'àmbit educatiu i dotar d'eines i competències digitals a alumnes i docents per tal de garantir la igualtat d'oportunitats de tot l'alumnat.

El projecte Escoles Segures és el nexes d'unió entre les instruccions de salut pública i els objectius pedagògics. Es fonamenta en l'establiment de grups estables i la participació i coordinació interdisciplinària per poder controlar la traçabilitat en casos de contagi. La corresponsabilitat per part de tothom, alumnat, direccions, professorat i famílies, ha permès un inici i desenvolupament del curs escolar 2020-21 exitós.

La gestió de la crisi ocasionada pel Covid-19, ha reafirmat encara més el nostre compromís a un model educatiu que garanteix la igualtat d'oportunitats, que situa l'alumne al centre de les polítiques educatives, que posiciona el professorat com a peça clau del sistema educatiu, que impulsa el model de formació professional integral, en definitiva, un model per a tothom i adaptat a les necessitats de transformació educativa del s.XXI.

En l'era global, cada vegada més, l'educació traspasa les parets dels centres escolars i esdevé una corresponsabilitat de tota la ciutadania en el que tothom, alumnat, professorat, famílies administracions i entorn social esdevenim agents educatius actius i compromesos.

Les propostes principals

Escoles segures



1. **Continuar impulsant el programa Escoles segures** amb mesures que permetin desenvolupar un sistema educatiu de qualitat, inclusiu i segur des del punt de vista emocional, pedagògic i sanitari per fer front a les situacions que la pandèmia sanitària de la Covid-19 requereixin.

Model educatiu

2. **L'alumne ha de ser al centre del sistema educatiu**, protagonista del seu propi procés d'aprenentatge i impulsant la seva capacitat crítica i creativa, en el marc d'una escola que l'acompanyi i orienti.
3. **Un model educatiu basat en l'aprenentatge de competències i en la formació integral de l'alumnat.**
4. **Un model personalitzat que garanteixi l'èxit educatiu de tots i cadascun dels alumnes.**
5. **Un servei públic educatiu que garanteixi el dret a l'educació a tothom** i que, prenent com a fonament la igualtat, l'equitat i la justícia social, ofereixi una educació laica, gratuïta i de qualitat en l'educació obligatòria i postobligatòria, dels 3 als 18 anys.
6. **Definir un Pla general d'ensenyaments artístics** que potenciï la seva transformació en línia amb el canvi dels ensenyaments de règim general.
7. **Aplicar un model d'horari saludable** que permeti a l'alumnat garantir-li una bona alimentació, un bon descans i crear les condicions adequades per al seu propi aprenentatge i desenvolupament. Incloure com a temps educatiu tot el que passa dins del centre educatiu, des de les 8h fins les 18h.
8. **Promoure l'accés i la participació dels diversos sectors de la comunitat educativa en les propostes i les activitats culturals** amb l'objectiu de potenciar la inclusió, la igualtat d'oportunitats de l'alumnat i la construcció d'una ciutadania republicana culta, oberta i integradora.
9. **Fomentar i millorar els vincles entre les famílies i l'escola** per tal de generar espai de corresponsabilitat que enriqueixin el procés d'ensenyament-aprenentatge de l'alumnat.
10. **Model educatiu que potenciï els valors de la sostenibilitat mediambiental i l'ecologisme** durant tota l'estapa educativa.

Model lingüístic

11. **Un model lingüístic educatiu plurilingüe i intercultural que potenciï el català, l'occità a l'Aran i la llengua de signes catalana** per a l'alumnat signants, com a llengües vehiculars en tots els nivells de l'ensenyament, coordinant els centres educatius amb institucions i entitats de l'entorn per fer d'aquestes llengües el vehicle d'expressió normal en les manifestacions culturals i públiques i en les activitats de



projecció externa i interna, garantint la formació de tots els agents educatius implicats en les llengües vehiculars de l'ensenyament.

12. **Garantir el coneixement de la realitat lingüística, històrica i cultural de l'Aran**, i la seva connexió amb la llengua, la història i la cultura occitanes en l'ordenació curricular de l'educació primària i secundària a Catalunya.
13. **Impulsar i reforçar les metodologies d'immersió lingüística a l'educació infantil i primària** per tal de garantir un aprenentatge funcional de la llengua catalana i la transferència a la resta de llengües d'aprenentatge de l'escola i de l'àmbit familiar. Impulsar mesures per donar continuïtat a l'ús del català com a llengua vehicular a l'educació secundària.
14. **Com a mesura que pot contribuir a la consolidació de la població en l'àmbit rural** i ajudar així a combatre el desequilibri territorial, s'implantarà progressivament l'escolarització dels nens i nenes de dos anys, tot garantint la qualitat i l'equitat educativa.

Escola inclusiva

15. **Una escola inclusiva** que garanteixi l'èxit de tots els alumnes. Finançament asimètric adaptat a les necessitats reals dels centres i al seu context social, ofereixi l'atenció educativa adequada a tot l'alumnat. Increment d'hores del vetlladors/es per a l'atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials durant tota la jornada escolar.
16. **Centres amb complexitat educativa**: pla d'acompanyament dels centres i millor de les condicions professionals i laborals de les direccions i del professorat d'aquests centres, amb la finalitat de consolidar equips altament compromesos en desenvolupar projectes educatius motivadors que redueixin l'abandonament escolar.
17. **Beques de transport i menjador** i ajuts en el primer cicle de l'educació infantil (0-3 anys) i en els ensenyaments postobligatoris per a totes les famílies que ho necessitin.
18. **Desplegar el model de Programes de noves oportunitats** com a cartera de serveis conjunta (centres educatius, entitats i SOC), que ha de garantir la continuïtat formativa de tot l'alumnat per a potenciar la continuïtat formativa.
19. Dotar dels recursos i formació necessaris tots els centres educatius del sistema educatiu català per a esdevenir **centres inclusius i lliures de violències per tot l'alumnat**.
20. **Reforç de l'atenció socioeducativa de l'alumnat** i de la coordinació entre els agents educatius, socioeducatius i de salut que integren la xarxa socioeducativa en cada zona, especialment en els centres i zones amb més complexitat educativa, amb la introducció de la figura de l'educador social en els centres educatius i en els plans educatius d'entorn
21. **Garantir la figura de l'orientador/a cada escola, centre de FP, CFA i EOI** (i als Instituts que no en tinguin)

Centre educatiu

22. **Autonomia dels centres** que, a partir del projecte educatiu de centre, donin resposta a les singularitats de cada comunitat educativa amb l'impuls d'equips estables de professorat i de formes organitzatives que responguin a les seves necessitats i als objectius fixats.
23. **Redefinició dels lideratges en educació**, a través de l'impuls al lideratge pedagògic que han d'exercir les direccions dels centres i la inspecció educativa, amb una aposta clara pel lideratge compartit i distribuït dins dels centres educatius.
24. **Reforma integral de la formació inicial del professorat** i de la formació permanent per aconseguir que l'ofici docent estigui entre els més qualificats i socialment reconeguts, adequant els seus plans a les necessitats del sistema i a les innovacions tecnològiques i socials:
- Adequar l'oferta de màsters de formació de professorat a les necessitats del sistema educatiu per cobrir els dèficits en diferents especialitats.
 - Impulsar l'aprenentatge de les metodologies d'immersió lingüística, avui poc presents, en el grau de mestre.
 - Proposar, a través de la negociació amb l'estat, la creació d'un grau docent d'educació obligatòria (3-16), amb una part de formació comuna per al professorat d'infantil i de primària i de secundària i una part específica per a cada etapa que formi en la docència per àmbits curriculars, superant l'organització curricular per assignatures.
25. **Cos únic docent.** Un model formatiu nou, amb la mateixa durada per als docents d'ambdues etapes, ha de portar a la creació d'un cos únic docent, amb les mateixes condicions retributives i laborals. L'institut escola expressarà tota la potencialitat en aquestes condicions.
26. **Carrera docent.** Impulsar una carrera docent que reconegui i valori la qualitat de la tasca del professorat al llarg dels anys i la implicació en la millora educativa dels centres. Impulsar convocatòries periòdiques de catedràtics i de sènior a les escoles, tal com preveu la llei d'educació.
27. **Cos d'inspecció.** Negociar la creació d'un cos propi de la inspecció de Catalunya amb capacitat per regular les condicions d'accés al cos, amb criteris qualitatius i d'acord al model educatiu de Catalunya.

Escoles obertes

28. **Un projecte educatiu en corresponsabilitat amb les famílies, els ajuntaments i la societat**, que reforci la participació activa de les famílies, que promogui la corresponsabilitat dels ajuntaments com administració educativa i la interconnexió amb l'entorn. Un projecte educatiu de país capaç de donar una resposta comunitària als reptes educatius i socials.

29. **Reforç i ampliació dels plans educatius d'entorn**, com a estratègia per avançar en el model d'educació a temps complet.

Èxit educatiu

30. **Pla de xoc contra l'abandonament escolar prematur** i l'absentisme escolar amb una inversió específica als centres d'alta complexitat social i actuacions d'educació inclusiva i que potenciïn el retorn educatiu i la inserció socioprofessional.
31. **Impuls de l'institut escola com a fórmula per a garantir la continuïtat** i coherència educativa entre les etapes d'infantil i primària i la de secundària, a través d'un projecte únic de transformació educativa. I per sumar les experteses i formacions del personal provinent de cossos diferents.

Formació professional

32. **Pacte nacional per a la formació professional** per elaborar una nova llei de la formació professional que compti amb la participació i el compromís de les administracions educativa, laboral i econòmica, les organitzacions empresarials i sindicals i altres institucions amb l'objectiu d'establir les bases que facilitin el desenvolupament productiu i econòmic preveient les necessitats de formació i qualificació de les empreses i les persones.
33. **Establiment d'un model de formació professional integral i dual**, que sigui flexible i adaptat a les necessitats del mercat laboral, que garanteixi la bona qualificació professional, estimuli l'emprenedoria, eduqui en responsabilitat social i mediambiental i doni resposta a les necessitats de les empreses mitjançant un sistema de pràctiques adequat, un mapa de titulacions adaptat i un itinerari de formació al llarg de la vida professional.

D) PROPOSTA ESTRELLA

1. Un sistema educatiu transformador adaptat a les necessitats del S. XXI.

La construcció del model educatiu propi de la República catalana ens ha de permetre avançar cap a un canvi profund de paradigma educatiu per fer front als reptes del S.XXI.

El sistema educatiu d'ERC es basa en un alumnat preparat per esdevenir un ciutadà crític a l'hora de consumir i crear continguts digitals i amb un professorat capacitat per desenvolupar la seva tasca docent amb eines digitals i fer viable l'aprenentatge de les competències digitals per part de l'alumnat.

El projecte d'ERC fa una aposta clara per dotar tots els centres amb els dispositius i la connectivitat necessària per fer possible l'educació del S.XXI, amb docents que treballen

en xarxa amb altres centres per la millora i la qualitat educativa i on l'alumnat es connecta amb la societat, les necessitats i les oportunitats del territori. En definitiva, teixir un sistema educatiu públic de referència alineat amb la Catalunya de la innovació i del creixement econòmic actual i sobretot de futur.

Propostes principals.

a) Desenvolupar el Pla d'Educació digital de Catalunya 2020-2023.

Pla per l'adquisició de les competències digitals d'alumnes i docents i que pretén situar Catalunya com un país capdavanter en l'ús educatiu de la tecnologia per a l'èxit educatiu i social. Un pla igualador d'oportunitats que té l'objectiu de fer front a l'esclatxa digital, i teixir una xarxa de país de centres digitalment competents.

Mesures:

- Facilitar els recursos materials per fer front a la bretxa digital de l'alumnat, per garantir la igualtat d'oportunitats.
- Garantir la competència digital de l'alumnat a través dels aprenentatges i l'experiència, per tal de fer front a les necessitats digitals del dia a dia amb ètica i responsabilitat.
- Acreditar l'alumnat amb un títol de competència digital en acabar l'ensenyament obligatori que li garanteixi accedir al món laboral. 9 de cada 10 professions del futur requeriran competències digitals.
- Impulsar iniciatives per l'increment de noies i dones en el sector digital.
- Acompanyament a les famílies en l'educació digital en l'entorn familiar i personal.
- Facilitar els equipaments i infraestructures necessàries als centres per fer front a una educació digital, en línia i/o híbrida.
- Acompanyar i assessorar els centres cap a la transformació educativa i digital
- Apostar per un programari lliure i obert que vetlla per l'ètica en l'ús i la seguretat de les dades de tota la comunitat educativa.
- Fer de l'estratègia digital del Departament d'Educació una oportunitat de detecció de mancances i oportunitats per la prospectiva i millora constant del sistema educatiu.
- Col·laborar i aixoplugar els coneixements i talent en innovació i desenvolupament tecnològic de Catalunya per generar noves oportunitats per tots i totes.
- Fonamentar els canvis i transformacions amb la recerca educativa, connectant les universitats de Catalunya amb les directrius internacionals.

b) Impuls a la cultura del canvi a les escoles i instituts de tot el sistema.

Aquest horitzó parteix d'una concepció inclusiva i orientadora de l'educació i ha de comportar una transformació global del sistema educatiu. En aquest marc, el model educatiu de la República catalana impulsa la innovació i la recerca pedagògica que

permetran desenvolupar fórmules organitzatives i metodològiques que responguin a les necessitats educatives de tot el sistema.

Mesures

- Incorporar les directrius i evidències de la política educativa europea i/o política educativa internacional, la política administrativa de país i de l'administració local fins arribar a la comunitat educativa de cada centre.
- Fomentar les STEAM i activant les xarxes educatives al llarg del país.
- Enfortir les connexions dels centres educatius i la comunitat educativa amb l'ecosistema de la innovació, teixit associatiu i empresarial i el món municipal.
- Avançar cap a la creació dels centres de referència educativa.
- Transformar els temps i els espais per afavorir els aprenentatges competencials, donar protagonisme a l'alumnat, possibilitar l'ús dels suports digitals i crear xarxes tant dins del centre com amb l'entorn.
- Generar un nou model de formació del professorat i definint les noves competències docents en el marc del segle XXI.
- Treballar amb les Universitats catalanes en la formació inicial del professorat com peça clau i catalitzadors de canvi.
- Incorporar la recerca educativa i la recollida d'evidències per a la presa de decisions

2. Programa plurianual per la igualtat d'oportunitats del sistema educatiu català.

Un projecte educatiu republicà passarà per orientar les polítiques cap a la reducció de les desigualtats amb l'objectiu d'ampliar les oportunitats educatives i socials dels nostres infants i adolescents, i per poder aconseguir-ho, cal que l'equitat sigui l'eix vertebrador de totes polítiques educatives impulsades pel Departament d'Educació. La millora de l'equitat educativa és una condició indispensable per la millora dels resultats acadèmics del conjunt de l'alumnat, en definitiva, de tot el sistema educatiu.

La concreció d'aquesta orientació prioritària serà l'aplicació d'un programa plurianual ambiciós, amb dotació econòmica que permeti desenvolupar les següents mesures:

- Desenvolupar el Pacte contra la segregació escola de Catalunya. El Pacte és el full de ruta per a reduir la segregació escolar territorial i entre centres educatius, per tal de garantir la igualtat d'oportunitat de tot l'alumnat.
- Accés equitatiu a les activitats complementàries, les colònies i les sortides escolars.
- Gratuïtat del material escolar i ampliació de l'alumnat beneficiari de la gratuïtat del servei de menjador escolar.
- Reforç i ampliació dels plans educatius d'entorn, com a estratègia per avançar en el model d'educació a temps complet.
- Millorar el finançament dels centres del Servei Educatiu de Catalunya, aplicant fórmules més equitatives de finançament.
- Implementar mesures de suport i acompanyament a les famílies.

- Creació d'una Oficina del Govern, dependent del Departament d'Educació, per a la millor coordinació interdepartamental i interadministrativa (serveis socials, salut, entre d'altres) per tal de millorar procediments com per exemple la identificació de l'alumnat amb necessitats educatives específiques.
- Millorar els sistemes d'identificació i finançament dels centres segons els nivells de complexitat. Pla d'acompanyament i millora de les condicions professionals i laborals de les direccions i del professorat dels centres amb complexitat educativa.
- Pla de xoc contra l'abandonament escolar prematur.
- Desplegar el model de Programes de noves oportunitats com a cartera de serveis conjunta (centres educatius, entitats i SOC), que ha de garantir la continuïtat formativa de tot l'alumnat per a potenciar la continuïtat formativa (especialment a l'alumnat major de 16 anys) i la igualtat d'oportunitats en el marc d'una educació inclusiva
- Creació de programes de formació professionalitzadora com a nous recursos intensius en l'etapa obligatòria i post-obligatòria.
- Garantir la figura d'una infermera referent de la salut a cada centre educatiu per atendre a l'alumnat amb necessitats de salut als centres educatius i centres d'educació especial, fer promoció de la salut i la salut mental, prevenció de la malaltia, lluita contra els estigmes, prevenció del suïcidi juvenil, atenció de víctimes de violències masclistes i casos complexos de salut mental.
- Desplegament del Pla Les Escoles Lliures de Violències orientat a l'atenció, acompanyament de les víctimes de les diferents formes de violències existents als centres i a l'establiment de mecanismes facilitadors de denúncia.
- Dotar dels recursos i formació necessaris tots els centres educatius del sistema educatiu català per a esdevenir centres inclusius i lliures de violències per tot l'alumnat.
- Garantir la figura de l'orientador/a cada escola, centre de FP, CFA i EOI (i als Instituts que no en tinguin).

3. FORMACIÓ PROFESSIONAL: Implantar el model català de FP integrada

L'experiència acumulada sobre els obstacles a l'efectiva implementació de la Formació professional, requereix d'un impuls institucional decidit per acostar-nos als estàndards europeus de millora de l'ocupació dels joves i facilitar la transició del món formatiu al laboral. Posarem l'accent en la governança de la concertació social com eix central del model més que en la gestió merament administrativa. Es proposa avançar en els instruments creats per la Llei del 2015, en el model i elements claus de la seva competitivitat, per posteriorment dotar tant la Comissió Rectora com l'Agència creades per la referida Llei. La FP és clau per la competitivitat del país i les empreses, i per tant, cal que el sistema i governança, entès també com la prospecció i connexió del sistema amb el model productiu i teixit empresarial, necessiten de la corresponent dotació pressupostària:

1. Definir el model de concertació del sistema d'FP dual territorialment i sectorial, garantint la coordinació dels consells territorials i sectorials amb la participació i el consens dels interlocutors socials i de l'administració educativa i laboral.
2. Impulsar els instruments de concertació social i els específics de la governança del sistema que promou la Llei actual de forma que el diàleg social esdevingui el principal instrument d'orientació del sistema. La formació dual, en alternança, i altres models proposats pels interlocutors socials seran un referent pel futur de la formació professional.
3. Desplegar de manera immediata la Llei 10/2015, de 19 de juny, de formació i qualificació professionals i els òrgans de govern que aquesta preveu, a partir dels consensos amb els interlocutors socials, i en coordinació amb el sistema d'ocupació de Catalunya esdevingut de la Llei de 13/2015, del 9 de juliol, d'ordenació del sistema d'ocupació i del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya.

DOCUMENT DE TREBALL